

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/ 2014 rd

Regeringens förslag till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om finansiella säkerheter och lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 september 2014 regeringens förslag till lagar om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om finansiella säkerheter och lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (RP 114/2014 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Miki Kuusinen, finansministeriet

- ekonomisk expert Jenni Koskinen, Finlands Bank
- jurist Jukka Laitinen, Finansinspektionen
- finansieringsexpert Tommi Toivola, Finlands Näringsliv rf
- jurist Elina Kirvelä, Finansbranschens Centralförbund.

Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av

- justitieministeriet
- NASDAQ Helsinki Oy
- Euroclear Finland Oy
- Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen ändringar i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, i lagen om finansiella säkerheter och i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem. Ändringarna beror i huvudsak på behovet av bättre förutsebarhet i den rättsliga ställningen för säkerhetsställare och säkerhetstagare vid clearing av derivat via centrala motparter enligt Europaparlamentets och rådets förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregis-

ter. Genom ändringarna förtydligas i synnerhet egendomsskyddet för kunderna hos en central motparts clearingmedlem i händelse av insolvensförfarande mot clearingmedlemmen. I samma syfte utvidgas tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter så att det också omfattar annan egendom som ställs som säkerhet enligt förordningen.

I lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem föreslås en revidering, som innebär att central motpart

tas med i definitionen av avvecklingssystem. Därtill föreslås en ny bestämmelse om säkerheter som upprätthållare av samverkande avvecklingssystem ställer för varandra. Med bestämmelsen säkras verkställigheten av en ändring i Europaparlamentets och rådets direktiv om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper. I den föreslagna be-

stämmelsen föreskrivs för denna typ av säkerheter att konkurs eller annat insolvensförfarande mot säkerhetstagaren inte påverkar säkerhetsställarens rättigheter över den egendom som ställts som säkerhet.

Lagarna är avsedda att träda i kraft den 1 oktober 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ekonomiutskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Propositionen innehåller fortsatta åtgärder för att anpassa vår nationella lagstiftning till den så kallade Emir-förordningen¹. Ändringarna förtydligar och preciserar regleringen av mekanismerna för säkerhet vid handel med OTC-derivat. De viktigaste ändringarna säkerställer egendomsskyddet för kunderna hos en central motparts clearingmedlem i händelse av insolvensförfarande mot clearingmedlemmen. Målet är att de av kundernas säkerheter och positioner som en clearingmedlem innehar ska kunna föras över på en annan clearingmedlem vid störningar. Dessutom utvidgas tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter så att alla de säkerheter som godkänns av en central motpart får användas som säkerheter.

¹ European Market Infrastructure Regulation, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Ekonomiutskottet anser ändringarna vara motiverade. De förtydligar bestämmelserna och ger parterna i handel med derivat bättre möjligheter att bedöma eventuella risker för insolvens.

Beträffande säkerheter vill utskottet återigen understryka vikten av att det snabbt bereds en ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Det är viktigt för att tolkningsproblemen med skattepåföljder av säkerhetsförfaranden vid överföring av äganderätt ska kunna undanröjas. De nya EU-reglerna kommer nämligen att ytterligare öka behovet av att ställa typer av tillgångar som säkerhet. För rättssäkerheten och de finländska företagens konkurrenskraft är det viktigt att tolkningen av den nationella skattelagstiftningen inte begränsar fungerande säkerhetsmekanismer. Redan i två tidigare betänkanden (EkUB 9/2003 rd och EkUB 5/2013 rd) har utskottet förutsatt att åtgärder vidtas.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 25 september 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml

medl. Lars Erik Gästgivars /sv
Harri Jaskari /saml

Antti Kaikkonen /cent (delvis)
Jukka Kärnä /sd
Eero Lehti /saml (delvis)
Päivi Lipponen /sd

Jari Myllykoski /vänst
Arto Pirttilahti /cent
Kaj Turunen /saf
Harry Wallin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.